

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos postt
soronként 5 kr-ával
számítanak.

Hittel, bizalommal!

Debreczen, október 28.

Az általános választások a mai nappal megkezdődtek.

Pártunk még talán soha sem nézett a diadal akkorra reményességével a választások eredménye elé mint most.

A nemzet józanul és előre látó, — gondolkozó többségébe vetett legteljesebb bizalommal, és pártunknak a haza legteljesebb boldogítására vezető intenczióiba vetett hittel várjuk azt a napot, melyen a nemzet lesújtó ítéletét fogja hangoztatni, azok fölött, akik választóiknak rájuk ruházott bizalmával visszaéltek, mikor ahelyett, hogy csak a kormány esetleges tulkapásait ellenőrizték, vagy lehetetlenné tették volna, — mert az ellenzéki pártok egyik főfeladata ebben kell, hogy őszpontosuljon, — hát egyszerűen minden, rég érzett hiányok pótlására irányuló üdvös s ezébra vezető intézkedések elé gátat vetettek, s azoknak nemcsak törvénybe foglalhatóságát, de már tárgyalhatóságát is megakadályozták, lehetetlenné tették.

Egy egész nemzet ítéleteiben mindég igazságos szokott lenni, mert csak egyes töredékeket, csak

a nemzettest egyes részeit lehet behálózni fényes ígéretek háló-jával, vagy fanatikus mámorba ringatni történetünk nagy alakjainak szakadatlan emlegetésével.

Pedig hát azok az alakok a fényes mult alakjai — s a jelen politikáját sem nem ítélik el, sem nem emelhetik fel, távol áll az tőlük, évek hosszú sorának mithykus homálya választja el őket ettől, kár a szép emlékeket bolygatni is, nem illenek azok be a többi kortes jelszavak közé.

És hiába is bolygatják. Mikor egy párt, eredményekben dus multjával szemben egy másik párt merev negatívánál s rágalnak özönénél egyébre nem tud hivatkozni, akkor a hazája ügyét szíven viselő állampolgárnak egy perczig sem szabad haboznia az urna előtt, hogy melyik párt érdekében gyakorolja állampolgári jogai legszentebbit, legfontosabbját.

És a polgárok nem is fognak habozni, s a nemzet igazságos ítéletet fog hozni.

De kell is, hogy hozzon, mert nemcsak a köteles bizalmat szavazza majd meg annak a pártnak, mely ügyeit legodaadóbb buzgal-mával, legmelegebb hazaszerete-tével kormányozta, és vitte fok-

ról-fokra, lépésről-lépésre előre, haladásának minden talpalatnyi nyomát súlyos munkával, küzdelemmel foglalva el, hanem meg kell a nemzet ítéletének tisztítani a parlamentarizmus szentélyét azoktól, akik nem oda valók, akik az ott tartózkodhatásra érdem- lenekké tették magukat.

Erősen hisszük és bizunk benne, hogy a nemzet ezt a fontos kettős ítéletét méltóságához s józan belátásához hiven fogja meghozni.

Éljen a szabadelvü párt!

Ujságírói tisztesség.

A Debreczen támadása Márk Endre ellen.

Debreczen, október 28.

A Debreczen tegnap egy olyan hangu támadást intézett Márk Endre ellen, melyhez hasonló még a durvaságairól híres *Alkotmányban* sem olvastunk.

Ilyen hanghoz nem szokott a debreczeni művelt közönség és azért jólesőleg emeljük ki, hogy városunk intelligenciája pártkülönbség nélkül elítéli a Debreczen minősíthetetlen támadását.

Csak néhány nappal ezelőtt a Debreczen volt az, mely a sorok között Márk Endrét dicsérte. Örült, hogy fellépése által megbomlott a szabadelvüpart egysége. Tetszett neki végtelenül az az állapot és

TÁRGZA.

Rip van Winkle.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —

Ha Wagner Richard névéhez nem fűződnék amaz óriási reformáció, mely képessé tevő a zeneirodalmat, hogy a minden zenei eszközt felhasználó IX. symphonián túl is fejlődhessek, ha nem az ő érdeme volna az is, hogy a szinpad technikát pazar királyi védnökének pártfogása mellett az elképzelhető legmagasabb niveaura emelte, — még akkor is híres nevet szerzendettek volna neki ama szövegek, melyeket saját operáihoz írt. Szerinte a szövegíró és zeneszerző intenczióinak egységeseknek, rokonoknak, azonosoknak kell lenniök. A zene simuljon a szöveghez, de nemcsak annyira, amennyire azt a rythmus követeli meg, de simuljon hozzá annyira, hogy a dalmű egy felbonthatatlan egész képezzen, hogy a szöveg és zene egymást magyarázza, sőt hogy maga a zene ne csak a szöveget tartalmazza, hanem magát a cselekményt, a jelenést, a jellemet is magában foglalja.

Ez, az a sokak előtt érthetetlen programmszene.

Lisztnek van egy háromkötetes műve: Dramaturgische Blätter. E műnek második kötete kizárólag Wagnerrel foglalkozik. Különösnek fog tetszeni az állítás és mégis való, hogy aki e művet elolvasta, oly teljesen fogja ismerni Wagner operáit, mintha

magától a mester művészeitől hallotta volna előadni. Wagner zenéjét le lehet írni, szavakkal elmondani s ha még a szövegek is kezeinknél van, akkor arról a nyomtatott papírosról élvezhetjük a sülyesztett orchester remeklést, a 240 tagból álló teljes zenekar előadását. Kérdjük most, hogy mi teszi lehetővé ezt?

— Az összes dalműveken keresztül vezetett következetesség, a szoros benső kapcsolat a zene és cselekmény között. A wagneri muzsika beszél, kifejez, magyaráz, fest, jellemeket domborít ki, indulatokat értet meg s felülmulhatlan hangszerelésével egész tájképeket, erdőzsongást rajzol elénk. Az elfogulatlan színházlátogató azonban még másik két bizonyítékot tanul csodálni Wagner tudásában: az ugynevezett végtelen áriákat s a *visszatérő jellem mativumot*. Az előbbi áttör minden korlátot, mely eddig a zeneszerzőt az uralkodó hangnem kényszerítő volta mellett az egyhangúsággal, az unalommal fenyegette s bár gyakorlatban a hallgatókra ferasztólag hat, de csoda szerű tudással csapong a legelképzelhetőbb, bizarr lehetőségek között — az utóbbi pedig — a zenei hatás legerősebb eszköze — visszaemlékezteti a hallgatót arra, hogy a drámai akcióban ismét a hős szereplése vesz részt s a felhangzó markans motívumok előre jelzik a hős közeledését.

Az elmondott tények jelentőségét csak úgy ítélnék meg teljes értékében,

ha a wagneri zenét valamely sablonos, áriadus olasz, vagy francia operával hasonlítjuk össze, — azt pedig, hogy csakugyan ez a zene lesz a jövő létjogos zenéje, semmi sem bizonyítja fényesebben, mint Verdi megtérése, a francia szinpadok meghódolása s (Goldmarkéit kivéve) az összes, most termő komoly dalművekben észlelt Wagner követés.

A bayreuthi szinpad mellett az operettirodalom vajmi igénytelen helyet foglal el. Ha élvezni akarunk — operát látogatunk, ha szórakozni — akkor operettet. Az előbbi kifárasztja idegeinket, de jótékonyan, nemesítőleg hat. Az operette rendszerint egy egyszerű meséjű cselekmény megzenésítése.

Annál figyelemreméltóbbak Planquette operettjei, ezek a kedves, értékes gyöngyei a zeneirodalomnak. Csak első tekintetre jelentkezik merészségnek, hogy a wagneri alkotások után Ripről értekezünk és csakugyan eme könnyű, édesenfolyó zenének semmi köze a nagy mester által követett irányhoz — s mégis, midőn Planquetteről szólnunk, önkénytelen is a Wagner alkotta reformok ötlenek elénk, Planquette mégis azon elvekre építi műveit, melyek a bayreuthi mester műveiben jelentkeznek. Nem alkalmaz oly eszközöket, mint Wagner, sem oly erőket nem fektet bele — ezekre különben az operett szűkebb kereteiben szükség sincs, — de operettjei oly újításokat tartalmaznak, oly nemes értéket rejtenek, hogy habozás

kárörvendően emlegette az uraságoktól levetett *oldott kéve* kifejezést.

De hát nem azért *Debreczen* a *Debreczen*, hogy emlékeznek arra, amit huszonnégy órával az előtt ir. Elfeledve, hogy miként tetszett neki a *Márk Endre* fellépése, elfeledte kárörvendő mosolyát s most durván leakarja dorongolni azt a férfiut, kik napokkal ezelőtt a szabadelvű párt kevéjének megbontója gyanánt dicsért.

Értjük a *Debreczen* elkeseredettségének okát. Abban a jámbor hitben volt ugyanis, hogy a két szabadelvű jelölt fellépése esetén a *tertius gaudet* érvényesül és az urnából a függetlenségi párt jelöltje kerül ki győztesen. E remény kábaságát azonban pozdorjává verte a *Márk Endre* visszalépése, ki a szabadelvű párt egységét többre becsüli a *Debreczen* kétes értékű dicséreténél.

Arról a modorról, melyben a *Debreczen* támad, nem akarunk szólni. Ugy látszik, hogy ő e tekintetben javíthatatlan s ha ő pirul, midőn a *Márk Endre* irt cikkelyét megírta, mi meg kétszerezen pirulunk, midőn azt látjuk, hogy a magyar sajtó munkásai epébe mártott tollal akarják az egyes közpályán becsületesen működő embereket lerántani.

Olvassa el bárki a *Debreczennek* a mostani választások folyamán *Márk Endréről* irt cikkelyeit s be fogja látni, hogy mennyire változhatnak a vélemények rövid napok alatt. A tegnap még ünnepelt hófehér köntösét ma sárral dobálja be és a becsület vesztőhelyére akarják huzolni azt, ki az előtt *farizeusi* dicséretük tárgya volt.

Szerencsére azonban a művelt közönség, mely képes megítélni a multat és jelent, kaczag a színváltozásokon és valódi *értéktelenségében* ítéli meg a *Debreczennek* ép úgy dicséretét, mint gyalázkodását.

Márk Endre, mint mai nyilatkozatában kijelenti, a *Debreczen* cikkelyét *becsületében botorul gázoló* cikkelynek nevezi és annak minden állítását *valótlannak* mondja. Ugyanezt hallottuk a függetlenségi párt igazságos vezérférfiától is.

E sujtó ítéletekhez mi még csak azt a tanácsot adjuk a *Debreczen*-nek, hogy a jövőben ne feledje azt, amit huszonnégy órával az előtt ir.

Végül a *Debreczen* azon állítását-hogy *Márk Endre* és pártja a függetlenekkel paktumra akart lépni, megezáfolja az alábbi nemes hangú nyilatkozat, melyet a *Márk Endre* választói küldtek ma hozzánk:

Nyilatkozat.

A „*Debreczen*“ f. hó 27-diki számában *Márk Endre* képviselőjelölt visszalépését a kritika tárgyává tevén, többek közt azt mondja, hogy *Márk Endre* a függetlenségi párttal paktumra lépett volna, mely paktum szerint, ha ő *Márk Endre* a szavazásnál minoritásba maradna, 50–60 szabadelvű szavazót a függetlenségnek enged át. Eltekintve a többi, *Márk Endre* ur személyét illető gyanúsításokat mikre *Márk Endre* ur felelni fog — mi szabadelvű választók kijelentjük, hogy ilyen pactum a szabadelvű és függetlenségi párt soha létre nem jöhetett és nem is jött. A szabadelvű párt zászlójához mindig hű maradt és*) a II. választókerület szabadelvűpárti sorozói közül, *Márk Endre* egyetlen egy taggal sem értekezett ilyen értelemben és ilyen czélból. Ezen a második kerület szabadelvű és *Márk Endre* párti tagoknak imputált insimiatirját a *Debreczennek* a legnagyobb indignációval vissza utasítja.

A II. választókerület szabadelvű és volt *Márk Endre*-párt választói.

Márk Endre e brutális támadásra

*) Semminemű pactumokba bele nem bocsátkozott, vele ilyen köpenyeserélgető manipulációk dolgában soha senki nem is értekezhetett volna.

nélkül nevezhetjük őt az operett-irodalom reformátorának. Mert csak zeneileg némileg is képzett ember jól tudja, hogy a *Wagner*-művek főjellegét, értékét nemcsak az állandó belső kontaktus a zene és esekelmény között s a tiszta drámai bonyodalom, az etikai tanúság képezi. Nos, ezen jellegeket a *Rip* sem nélkülözi, sőt ép ezen vonások oly szembezőkő módon jelentkeznek, hogy az operettet magasan kiemeli szerény társa, *Suppée*, *Millöcker* és *Straus* munkái felett.

De ne beszéljünk többé hasonlatokban, hanem mondjuk ki nyíltan, hogy *Rip* van Winkle páratlanul áll az operett-irodalomban, úgy meseszövése, a teljes előadáshoz megkövetelt decoratiója, mint főképp és tulnyomólag zenei értéke által. Tulajdonképp egy gyönyörű zeneköltemény az, könnyed, nemes arabeskekből alkotva, ügyesen szöve, az actió mozzanatainak megfelelően gazdagon kihimezve a vissza térő motívumok csalhatatlan hatásával.

Mert olyan ez a refrain, mint a rég nem látott kedves arc, melynek újbóli megjelenése bennünk a szokottnál melegebb érzetet költi, a mint váratlanul előnkbe tűnik, magával hozva a mult emlékezetét, hogy mindig éber kritikai érzékünk futó összehasonlítást tehessen a változott helyzetek között, mi rendszerint a contrastot élesen emeli ki s a jelen pillanatának érdekességét szembezőkővé, teljesen átérthetővé teszi. És ezzel az egyszerű eszközzel — melyet egy zenei

gondolatban szegény szerző a maga javára aknázhatna ki — *Rip* intenzív hatást tud elérni. Az egész mesén átvonuló alapeszmének s a mese hősenek egy-egy motívuma van, mely a hallgatót ismételt felhangzásával disciéten figyelmezteti a bonyodalom oki összefüggésére.

De nem lehet teljes *Rip*nek méltatása, ha magát a mesét nem állítanánk párhuzamba az orchester működésével. Van egy rokonszenves hős (hogy rokonszenvesse váljék, arról pazarul gondoskodik a zenei szerep), ki nem nehéz munka utján akarja boldogságát teljessé tenni, hanem az által, hogy egy százesztendő, elátkozott, rejtett kincsét hatalmába kerít. Imádott neje óva inti ettől, de ő hajthatatlan s egy viharos éjszakán, midőn a természeti erők mind lázongásban vannak, (hallgassuk csak a zenekart), nyomasztó elősejtelmek között munkához lát. A kék hegyek tündére azonban már birtokába vette a kincset és a toladót kegyetlenül bünteti, midőn büvitalával azt 20 esztendőre elaltatja. E jelenet a hollandi hajósoknak az éjjeli órákban megjelent szellemei körében történik. Pompás alkalom, hogy a szerző a legbizarrabb hangszerelésre okot találjon. Megtörve lép elénk a hős, beismerve, megbánva hibáját, elvesztve ifjuságát, nejét — mig utolsó vigaszkép felleli leányát, a feleség élő alter egóját, a boldog menyasszonyt.

A történet tehát regényes, de nem

vonatkozólag az alábbi nyilatkozatot kiadta:

A „*Debreczen*“ czimű lap tegnapi számában „*Márk Endre* visszalépett“ czim alatt egy becsületemben botorul gázoló cikk jelent meg. Erre vonatkozólag kijelentem, hogy annak összes ténybeli állításai az elsőtől az utolsóig teljesen valótlanak s az iránt, hogy a törvényrendes utján elégtételt szerezzek, a kellő lépéseket haladéktalanul megteendém.

Márk Endre.

Választási mozgalmak.

Hol választanak ma?

Ma kezdődtek meg országsszerte a választások. Háromszázötven képviselő neve kerül ki ma az urnákból. A következő kilencz napra már csak 63 választás marad.

Ma szerdán választanak:

A) Vármegyék.

Abauj-Torna választ 7 képviselőt, Alsó-Fehér 4, Arad 7, Árva 2, Bács-Bodrog 11, Baranya 7, Bars 3, Békés 2, Bereg 4, Bihar 12, Borsod 6, Csanád 2, Csongrád 2, Esztergom 2, Fogaras 2, Győr 3, Hajdu 3, Hont 2, Hunyad 6, Jász-Nagy-Kun-Szolnok 6, Kis-Küküllő 2, Kolozs 4, Komárom 4, Krassó-Szörény 7, Liptó 2, Maramaros 6, Marostorda 5, Moson 2, Nógrád 6, Nyitra 11, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun 11, Pozsony 8, Sáros 6, Somogy 8, Sopron 6, Szabolcs 5, Szathmár 8, Szepes 6, Szilágy 5, Szolnok-Doboka 5, Temes 9, Tolna 6, Torda-Aranyos 4, Torontál 11, Trencsén 8, Turóc 2, Udvarhely 3, Ugocsa 2, Ung 4, Vas 10, Zala 9, Zemplén 8 és Zólyom választ 3 képviselőt; összesen 290 képviselőt.

B) Törvényhatósági városok.

Arad választ 1 képviselőt, Baja 1, Budapest 9, Debreczen 3, Győr 1, Hódmezővásárhely 1, Kecskemét 2, Kolozsvár 2, Komárom 1, Marosvásárhely 2, Nagyvárad 1, Pécs 1, Pozsony 2, Selmece és Bélabánya 1, Sopron 1, Szeged 2, Temevár 1, Ujvidék 1, Versecz 1 és Zombor választ 1 képviselőt. Összesen 25 képviselőt. Összesen 35 képviselőt.

sentimalis, mint a *Büvös Vadászé*, sem erőltetett, mint a spanyol mythos után készült *Don Juané*, sem mystikus, mint *Ördög Róberté* — hanem igaz konzekvenziával bíró, tiszta erkölcsi alapra fektetett, mint testvére, az agyonénekelte *Corneillei* harangoké. Közbe-közbe egészséges humor tarkítja a komoly jeleneteket, kedves idyllek szövődnek a mesébe. És a kinálkozó sokféle helyzetet a zeneszerző genialisan használja fel. Nincs egyetlen üteme az egész darabnak, mely nem tiszta melódia volna — s mégsem az a korán megunt, chablonszerű ária, melyet az olasz iskolából ismerünk, hanem egytől-egyig értékes zenei gyöngyök, melyet tiszter is elhallgatunk, a nélkül, hogy a tizedik hallás után is hibátlanul el tudnók énekelni. Valami sajátos érdekessége, hogy úgy mondjuk bouqueteja van az áriáknak, mely egészen eltér a coupletszerű dallamoktól, mely rokonaira csak *Offenbachnak* egyes érettebb műveiben talál. És van még egy vonás, mely *Ripben* és *Hoffmann* meséiben közös s melynek birtokában e két operette erős versenytársra akadt egymásban, t. i. az erkölcsi alapeszme diadala jutásának egy szerepben való keresztülvitele.

Rip boldog neje által, elbukik a *hegyi tündér* igézete alatt és vigaszt nyer gyermekében. Ugy a szövegíró, mint a zeneszerző finom érzéssel, csodálatos művészetel alkották meg a szerepeket, hogy

C) Városok.

Abrudbánya választ 1 képviselőt, Beczek 1, Besztercebánya 1, H.-Böszörmény 1, Csongrád 1, Czegléd 1, Eger 1, Esztergom 1, Félégyháza 1, Gynlafehérvár 1, Gyöngyös 1, Halas 1, Jászberény 1, Körmöcbánya 1, Makó 1, Nagy-Körös 1, Oláhfalú 1, Pápa 1, Sepsiszent-György 1, Szamosujvár 1, Nagy-Szeben 2, Székely-Udvarhely 1, Vizakna 1 és Zenta választ 1 képviselőt. Összesen 25 képviselőt.

Összegezés.

I. napon választ:

A) 53 vármegye	290 képviselőt
B) 20 t.-hat. város	35 "
C) 24 város	25 "

Összesen: 350 képviselőt.

II. nap. Október hó 29-én (rsütörtök) választanak.

A) Vármegyék.

Csik választ 4 képviselőt, Fejér 5, Gömör, Kishont 6, Háromszék 4, Heves 5, Székely 4, Veszprém 6. Összesen 34 képviselőt.

B) Törvényhatósági városok.

Kassa választ 1 képviselőt, Szabadka 2, Szathmár Németi 1 és Székesfehérvár 1, összesen 5 képviselőt.

C) Városok.

Erzsébetváros választ 1 képviselőt, Nyiregyháza 1 és Szék 1. Összesen 3 képviselőt

Összegezés.

II. napon választ:

A) 7 vármegye	34 képviselőjelölt
B) 4 törvh. v.	5 "
C) 3 város	3 "

Összesen: 42 képviselőt.

III. nap. Okt. 30-án (pénteken) választanak.

Városok.

Kézdivásárhely választ 1 és Miskolc 2 képviselőt. Összesen 3 képviselőt.

Összegezés.

III. napon választ:

2 város összesen 2 képviselőt.

IV. nap. Okt. 31-én (szombaton) választanak.

A) Nagy-Küküllő vármegye választ 4 képviselőt.

a boldogító, büntető és büneloldó tényező egy kézbe játszassék át. Mily eredeti, szép gondolat, hogy a hü Lisbeth, akkor, midőn a catastropha elérkezik — a saját kezeivel buktassa el hőseit, hogy azután, mint leánya a költői igazságszolgáltatás jogán neki a megnyugvást megadja. Mily vonzó, érdekes küzdelem nyilvánul e trimorph szerepben, midőn a szerető hitves csábító oreádda válik, majd megint, mint naiv leányka kerül elének. Teljesen parallel-szerep ez azzal, melyet Hoffman kedveseinek kell megbirkóznia s mindkét operettben a lehetőség a szerzők részéről oly teljesen biztosított, sőt az előadás erkölcsi sikerének oly szükséges tényezőjét képezi, a dráma lefolyását oly teljes mérvben dominálja, hogy a szerző, a darab, a közönség ellen elkövetett erőszaknak kellene minősítenünk, ha valamely szintársulat a mű szerkezetében oly nyomatékosan kimondott intenciót félreértve, a szerző gondos alkotását kisszerű érdekek követésében lerombolva — e szerepet valaha megosztatni gondolná, — legalább erre a párisi színpadoktól kezdve a bécsi Karlszínházig s népszínházunkig eddig egyetlen társulat sem merészkedett. Valamint az sem volna megbocsájtható, ha rövidítés kedvéért a szellemkora hatásos legendája kihagyatnék.

Drwmár.

B) Fiume város választ 1 képviselőt.

C) Városok.

Békés választ 1 képviselőt, B.-Csaba 1, Gyula 1, Nagy-Beeskerek 1, Nagy-Kikinda 1. Összesen 5 képviselőt.

Összegezés.

IV. napon választ:

A) 1 vármegye	4 képviselőt
B) Fiume város	1 "
C) 5 város	5 "

Összesen ... .. 10 képviselőt.

V. nap November 1-én (vasárnap):

Nincs választás.

VI. nap november 2-án (hétfőn) választ:

Beszterce-Naszód vármegye 2 képviselőt, Brassó város ... .. 2 "

Összesen ... .. 4 képviselőt.

VII. nap. november 3-án (kedden) választ:

Brassó vármegye 2 képviselőt.

VIII. nap. november 4-én (szerdán) választ:

Szarvas város 1 képviselőt.

IX. nap. november 5-én (csütörtökön) választ:

Szentés város 1 képviselőt.

X. nap november 6-án (pénteken):

Nincs választás.

63 vármegye 332, 25 törv. hat. város 41 és 37 város 40 képviselőt választ. A képviselők száma 413.

Választások Debreczenben.

A fölkelő nap sugarai kora reggel áttörték az ég kárpitját borító szürke fellegeket, a melyek mint gyáva ellenség a vitéz harcász elől, tüntek el az égről.

Gyönyörű őszi idő kedvezett a legszentebb alkotmányos jogok gyakorlásának. Csillogó napfényben fürödtek a jelöltek nevét büszkén hordozó nemzeti trikolorok s vidáman, a győzelem reménységével üdvözölték egymást a diadalról álmódzó éjszakából fölkelő elvtársak a párttanyákon. — Hány édes remény válik, mire a nap lenyugszik szomorú honfúrára! S hány honatyaságra vágó jelölt kesereg hasztalan szórt alkotmányos költségek sirja felett!

Nyolcz órákor már eleven élet pezsdült a pártok tanyáin. Hosszu kocsisorok állottak az aszfalt gyalogjáró szélén, hogy rezonirozó szavazó polgárokat szállítsanak majd az urnákhoz, mikor közeleg a záróra.

Kisebb-nagyobb csoportokban gyűlnek a polgártársak, — ünneplő ruhában, amint ilyen országos jelentőségű eseményhez illik, amelytől mindenegyes választó a szegény haza sorsának jobbra fordulását várja.

A választási helyiségek is megnépesülnek. A szavazatszedő küldöttségek tagjai, bizalmi férfiak és a képviselőjelöltek ajánló választók pontosan megjelentek 8 órákor.

A katonai kirendeltség is kivonult minden egyes választási helyiség udvarára. Egy-egy kombinált század honvédség képezte azt a karhatalmat, amely az esetleges zavarokat volt hivatva elfojtani.

De hát ami józan debreczeni népünk még a képviselőválasztások legzajosabb izgalmai közepette sem vetemedik kihágásokra. Nem is akadt ma sem semmi dolog a honvédeknek, akik unatkozva heverésztek reggeltől estig a gulákba rakott mannlicherek körül.

Az I. választó kerületben

a szavazás a kereskedelmi akadémia tornatermében folyik. A ker. akadémia palotája előtt már reggel 8 órákor csapatokba állottak a vörös tollas ellenzéki választók.

Fél kilencz órákor a jelenlévők beözönlöttek a tornaterembe, ahol az egyvonalban felállított asztalok mellett Dr. Nagy Lajos elnök és a már általunk közölt szavazatszedő küldöttségi tagok és hatósági megbizottak foglaltak helyet. A szabadelvű párt részéről bizalmi férfiakul megnevezettek: Peleskey József és Dávidházy Imre, a független párt részéről K. Kiss József tanár és Pongó Lajos. Pontban fél kilencz órákor az elnök jelentette, hogy a törvény értelmében az I.-ső ker. képviselő jelöltek ajánlása nála megtörtént. Kertész János és társai még tegnap délután Thaly Kálmánt ajánlották, ma reggel 8 órákor pedig Géresi Kálmán és társai Mayer Emilt. Mindkét részről a szavazás elrendelését kéri. A központi választmány határozata szerint az I. kerületben a péterfia utcai választók kezdik a szavazást.

Hogy melyik párt kezdje a szavazást: mindkét jólét nevét egy-egy darab, egyforma papírra írva egy kalapba tették, a bizalmi férfiak megvizsgálták a czédulákat, aztán újra visszatették a kalapba, mire az elnök az egyiket kihuzta, a melyen Thaly Kálmán neve állott. Az elnök ekkor kihirdette, hogy 9 órákor a péterfia utcai függetlenségi párti választók kezdik a szavazást. A választók mindnyájan kivonultak, csupán a bizottság és a bizalmi férfiak maradtak benn.

Pontban 9 órákor az elnök jelt adott a szavazás megkezdésére.

Az első szavazó Bekény Péter volt, aki Thalyra szavazott.

A II. választókerületben

Sesztina Lajos választási elnök nyitotta meg az eljárást. A szabad elvű párt képviselőjelöltül dr. Király Ferenczet, a függetlenségi-párt Tóth Béla építész ajánlotta. Bizalmi férfiakul a Király pártiak részéről Jóna Dániel, Jámbor Ferencz, személy azonosság megállapítóul Weisz Sándor, a függetlenségi párt részéről bizalmi férfiakul Kovács József, Hódy Béla, személy azonosság megállapítókul ifju Bányai István és Cserepes Mihály nevezettek meg.

A szavazást a piacz-utcai választók kezdték, még pedig sorshuzás szerint a Király Ferencz választói, akik kilencz órákor nagyobb tömegben vonultak fel a városháza nagytermébe.

A III. választó kerület

a vármegyház gyűléstermében szavaz. Miskolczi Jenő választási elnök itt is pontban 8 órákor nyitotta meg a választást. A szabadelvű párt dr. Kola Jánost, a függetlenségi és 48-as párt Komjáthy Bélát nevezte meg jelöltjéül.

Bizalmi férfiak a szabadelvű párt részéről: Jóna János és Jobbágy János; a függetlenségi párt részéről Dr. Kocsár Gábor és Kulesár Gábor.

A személyazonosságot igazolják a Kola-párt részéről Lakatos István és Csóka Sámuel a Komjáthy-párt részéről Zong János és Boldog István.

A szavazást a Komjáthy-párt kezdte, azután Kola János hívei következnek, Varga-utczából pedig Kola János majd Komjáthy Béla választói szavaznak.

A kortes-tanyák.

Mozgalmas, zajos élet volt a kortes-tanyákon is, amelyeket különböző vendéglőkben ütötték fel a pártok. A szabadelvű pártiak a Bikában, az Angolkirálynőben és Péter Pálnál tartották a főhadiszállást. A függetlenségi Törő Imrénél, a „Debreczen” söresarnokban, szerkesztőségünk udvarán és a várud-utczai vargaszínben táboroztak. A futárok a választási helyek és a párttanyák közt nagy

stafétást vittek véghez, újabb meg újabb híreket szállítva a harezter legújabb mozdulatairól. A párttanyákon működő táborok aztán mindig tisztán látta, mennyire nyomultak előre a harezvonalonok a csatárlánczok.

Délelőtti 11 órákor az első kerületben Thaly Kálmánnak 130 szavazata volt sokkal kevesebb, mint 5 évvel ezelőtt. Akkor Mayer Emil hívei kezdtek szavazni, akik tömött sorokban vonultak fel az urnához. A II. kerületben 11 órákor Tóth Bélára Piacz és Hatvan-utczából le-szavazott az első tömeges csapat s összesen 131 voks esett rá, míg Király Ferenczre 73-an szavaztak 1/2 12 órákor.

A III. kerületben Komjáthy Béla 64, Kola János 75 szavazatot kapott. 1/2 12 órákor a Varga-utczai Kola pártiak kezdenek szavazni.

12 és 1 óra között a pártok aránya ez volt:

I. kerületben Thaly Kálmán	139
Mayer Emil	100
II. kerületben : Király Ferencz	173
Tóth Béla	160
III. kerületben : Kola János	278
Komjáthy Béla	64

Délután 2 órákor, mikor már mind-a három kerület választói vegyesen szavaztak, így alakult a helyzet:

I. kerületben : Mayer Emil	113
Thaly Kálmán	221
II. kerületben : Király Ferencz	240
Tóth Béla	205
III. kerületben : Kola János	313
Komjáthy Béla	128

A második kerületben kemény küzdelem foly. Mindakét párt nagy erőfeszítéseket tesz, hogy legyűrje a másikat. A III. kerületben a függetlenek Varga utczából 2 óra után kezdenek szavazni.

Délután 3 órákor meg mindahárom kerületben tömegesen érkeznek a szavazók, úgy hogy záróra kitűzésére gondolni sem lehet.

Az I. kerületben Mayer Emil	113
Thaly Kálmán	268
II. kerületben : Király Ferencz	320
Tóth Béla	247
III. kerületben : Kola János	334
Komjáthy Béla	137.

A második kerületben 3 óra után gyéribben érkezvén a szavazók, a zárórát háromnegyed 5 órára kitűzték. A többi kerületekben még javában foly a szavazás.

Délután 4 órákor a szavazatok így állanak.

I. kerületben : Mayer Emil	155
Thaly Kálmán	324
II. kerületben : Király Ferencz	356
Tóth Béla	254.

a többség 101

III. kerületben : Kola János	402
Komjáthy Béla	200

a többség 202.

A második és harmadik kerületben teljesen biztos a szabadelpárt győzelme.

Az eredményt reggeli külön kiadásunkban közöljük.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járáshírség szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a félék megjelenhetnek minden szerdán.

A Gőzezy-egyesület „Ötthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényeséknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárféléknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

— **Mária Dorottya kir. hercezkisasszony esküvője.** Fülöp orleansi herceg és Mária Dorottya kir. hercezkisasszony esküvőjére már minden előkészület megtett Bécsben. A völgegy és kísérete számára, mint Bécsből jelentik: a schönbrunni kastélynak azt a lakosztályát rendezték be, a melyben egykor I. Napoleon is lakott. A portugál király és királyné, valamint az aostai hercegné a Hofburgban fognak lakni. A király mint a hivatalos lap tegnapi száma közli, Fülöp orleansi hercegnek az aranygyapjas rendet adományozta.

— **Lapunk rendkívüli kiadása.** Holnap reggel 6 órákor rendkívüli kiadásban jelenik meg a Debreczeni Ellenőr. A képviselőválasztásokról az esti és éjjeli órákban érkező táviratokat fogjuk e rendkívüli számban közölni helybeli olvasóinkkal.

— **Miért lépett vissza Eötvös Szoboszlón.** Megirtuk, mily nagy felháborodást okozott a szoboszlói választó kerületben Eötvös Károly magatartása, melylyel három napig áltatta párthiveit s mikor ezrével várták a vasutnál, hát ő volt az, a ki nem érkezett meg. Azután is csak más nap tudatta egy szűkszavu telegrammban, hogy a jelöltséget nem fogadja el. Mindenki azt kérdezte, mi lehetett oka, hogy Eötvös így meghátrált Polonyi elől? Ki hinné, hogy asszonyi beavatkozás játszott közre? Pedig beavatott forrás után azt rebesgetik, hogy Kossuth Lajos nővére Rutkayné vette rá Eötvöst, hogy ne veszélyeztesse a Polonyi mandátumát, a kinek a Kossuth család lekötelezettje, mióta Polonyi és Preiser Hugó indítványozták a székesfőváros közgyűlésén Kossuth Lajos diszpolgárságát később pedig azt, hogy a magyar nép atyját a főváros költségén temessék el. Eötvös nem tudott ellenállani az asszonyi rábeszélésnek és lemondott arról a dicsőségről, hogy Polonyit kibuktassa a parlamentből és megszabadítsa tőle a szoboszlaiakat.

— **A királyné és a Kis pipa.** Karikás Mihály magyar konyhájának jó hire eljutott Budára is, a királyi palotába. — A királyné is kíváncsi volt, valóban olyan jó-e Karikás konyhájának főztje, mint a hire és elhatározta, hogy bizony megizleli azt a jó magyar ételt, melynek niucsen párja messze földön. Ki is adta hamarosan a parancsot Ferenczy Ida kisasszonynak, hogy állítsa össze a magyar étlapot s rendelje meg a Kis pipában az ételeket, hozzák fel ma délelőttre a Kis pipa főztjét Budára a királyi palotába. Tegnapelőtt délután udvari fogat állt meg a Kis pipa előtt, a Szervita-téren nagyot néztek, kit hozott az udvari kocsi. — Ferenczy Ida szállt ki a fogatból s Karikás nagy ámulatára elmondta a királyné kívánságát, hogy holnap reggel szedje össze magát a konyhaszemélyzet, mert a királynének villásreggelit készítenek. Tiszta fehér lapra volt írva az étlap úgy, a mint itt következik:

Paprikás csibe galuskával;
Komócsy vesepecsenye tojasos burgonyával;
Lekváros derelye;
Turós gombóc.

Tegnap reggel nagy sürgés-forgás volt a konyhában. A tűz is vidámban pattogott a tüzhelyben, mint egyébkor, hogyné, hiszen a királyné részére főztek, sütöttek a tűz mellett. Nyolcz órára készen volt a reggeli. Vadonatuj edénybe rakták, Karikás pedig frakkot öltött magára, elindult Budára vitte magával a Kis pipa főztjét. A palotában udvari eselésdég vette át az ételeket s úgy került a királyné asztalára, a ki Ferenczy Idával együtt jóízűen költötte el a Kis pipa főztjét.

— **A ker. ifjak dalegylete N.-Károlyban.** A ker. ifjak önképző egyesületének dalkörét a nagykárolyi ker. ifjak egylete meghívta, hogy az egylet megalakulása alkalmából jövő hó 14-én rendezendő hangversenyen működjék közre. A debreczeni ker. ifjak dalegylete a meghívást elfogadta s a derék dalegylet most nagyban készül az előadandó énekszámokra s hisszük, a dalegylet, mely Debreczenben is oly sok szép sikert aratott, Nagy-Károlyban is kitünteti magát s újabb dicsőséget szerez. Nagy-Károlyban ritka ünnepélyességgel készülnek fogadni a debreczenieket s a város legelőkelőbb emberei állanak a rendező bizottság élén, kik egy kellemes és feledhetetlen napot akarnak szerezni debreczeni vendégeinek.

— **Mindenszentek — és halottak napja.** Két ünnepet ül meg két egymás után következő napon a katolikus egyház november hó első és második napján. Az egyik feleleveníti ama ama hős emberek emlékét, kik szóval és tettel száltak sikra a felebaráti szeretet, az istenfélés magasztos tanaiért, a másik ünnep pedig eszünkbe juttatja, hogy ott a temetőben is porladoznak sokan, kik éppen úgy küzdöttek és szenvedtek, csalódtak és örültek, mint mi. Sorsuk: pihenni a hős sirban a mienk is lesz. A katolikus egyház szinbeluma pedig a legszebben nyilvánul abban, hogy a mikor a fehér csillógó dér gyöngyszemei befedik a sárguló rét fonnyadt fűszálait s a finom, szürke köd megfekszi reggelenkint a tarló végtelen táblait, ekkor az ősz a természet haldoklása közepette ulti keresztény világ a legszomorubb, legfájóbb ünnepét, a minél csak a nagypéntek misztikus, szivszaggatóm fájdalmas, fekete ünnepeségei komorabbak. Az emlékezésnek, az elmulásra, a holtakra való fájó emlékezésnek van szánva e komor ünnepnap, mikor minden évben egyszer a modern embernek is, szegénynek gazdagnak, boldog és boldogtalanak átnyillalik agyán a pusztulás, az elmulás sötét árnya s az öntestét sanyargató szent remete vigasztalan mondása tódul akaratlan is ajkaira: minden mulandó a földi létben, de mind e nagy isten teremtményei közt a legyarlóbb a bünös ember sok-sok virágos koszorúja, adassék meg az élőknek, a a mi az élőké, a holtaknak, a mi a holtaké.

— **A debreczeni orvos-gyógyszerészegyesület** f. hó 26-án tartott rendkívüli közgyűlése egyhangulag kimondotta, hogy a Tápai kuruzsló ügyével foglalkozni méltóságán alólinak tartja — a közegészségügy érdekében megnyugvással vette tudomásul, hogy ezen ügy már törvényes

utjára tereltetett, amennyiben rendőrség a kir. járásbíróhoz tette át. A rendőrség különben ismét többféle kenőcsöt lefoglalt a kuruzslótól s rágalmazásért is panaszt tett ellene.

— **Tetten ért felváj.** Egy országos szélhámós került ma a rendőrség kezei közé. Valami *Nemes Dezső* nevet mondott sajátjának s a Nagy-Hatvan-utczán *Deutsch Ignác*-nénél vett ki lakost, ahol alkalmas pillanatban háziasszonyának pénzét és ékszereit mind ellopta s megugrott, azonban a rendőrség csakhamar elesipte. Ma délelőtt hallgatta ki a szélhámóst *Erdélyi István* rendőrfogalmazó, a mikor kiderült, hogy a Nemesnél lévő igazolványok és katonakönyv csupa hamisítványok. Ügyében erőlyesen folytatják tovább a nyomozást.

— **Csődök Debreczenben.** *Várady István* ellen a debreczeni törvényszék csődöt nyitott. Csődb. *Budaházy Zoltán*, tömeggond. *Kovács József* bej. h. nov. 23., felsz. h. decz. 28. *Buzágh János* ellen a debreczeni tvszék csődöt nyitott. Csődb. *Vass Antal* dr., tömeggond. *Kardos Samu* dr. bej. h. decz. 15., felsz. h. decz. 24.

— **Iparos-segédék figyelmébe.** Debreczenben az iparos segédék részére szervezett tovább képző és szakrajz tanfolyamának megnyitása az 1896—97. évre folyó hó 25-ről november hó 8-ára halasztott, a mely időig jelentkezni lehet az állami főreáliskola igazgatóságánál (Nagy-Hatvan-utca, reáliskolai épület I. emelet.) A tanfolyam igazgatósága.

— **Negyvennégy babérkoszorú.** A hazafias kegyeletnek megható példáját mutatja *Sárvári Samu*, szilágy-somlyói lakos, a ki szegénysége daczára, ugyancsak költségekbe verte magát, hogy kegyelettel adózhassek halottak napján elhunyt nagyjainknak. A derék polgár Fiumébe utazott és ott a saját költségén *negyvennégy babérkoszorút* kötött és felhozta Budapestre, hogy innén juttassa rendeltetési helyekre. A koszoruk közül hármat a „Kossuth-család sirjára”, egyet-egyet „*Arany János*”, „*Deák Ferencz*”, „*Klapka György*”, „*Woronieczky Miczizlav*”, „*Bathányi Lajos*”, „*Jókai Mórné*”, „*P. Szathmáry Károly*”, „*Uray József*”, „*Vörösmarthy Mihály*”, „*Garay János*”, „*Sárosi Gyula*”, „*Csányi László*”, „*Irányi Dániel*”, „*Vetter Antal*”, „*Vass Gereben*”, „*Táncsics Mihály*”, „*Böszörményi László*” sirjaira szánt. Azonkívül Alsó-Dabasra „*Kossuth Lászlónak és nejének*” és „*Halász Gézának*”. Czeglédre kettőt küld és pedig „*Földváry Károly*” és „*Csutak Kálmán*”-nak sirjára egyet-egyet, A szolnoki „*Honvéd-émlékre*” egyet, az aradi „*Vértanúk szobrára*” tizenhármát, továbbá október 6-dikára szintén küldött egyet *Aradra*. *Békés-Gyulára* „*Pfüffer Paulina*” sirjára egyet. **Debreczenbe** a „*Honvédémlékre*” és a „*Csokonai*” szoborra, *K. Tóth Mihály* sirjára és a gályarabságot szenvedett protestáns lelkészek emléksobrára egyet-egyet.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Választások az országban.

A nádudvari kerületből.

Nádudvar, (Érkezett délelőtt tíz órakor.) Kerületünkben délelőtt tíz órakor *Papp Eleket*, miután ellenjelöltje nem volt, egyhangulag kikiáltották a kerület képviselőjévé. *Papp Eleket* 1892-ben is egyhangulag választották meg.

A szoboszlói küzdelem.

Hajdu-Szoboszló, (Érkezett délelőtt tíz órakor.) *Kovács Gyula* választási elnök

reggel 9 órakor nyitotta meg a szavazást. *Polónyi Géza* ellenében *Fogthűy János* földbirtokos lépett fel Kossuth-párti programmal. A választás esélyei *Fogthűyre* nézve kedvezőek, amennyiben jelöltségét erősen pártolják. *Vámos- és Mike-Pércsről* már reggel külön vonaton 300 szavazó érkezett valamennyien a *Fogthűy János* hívei.

A hajdu-böszörményi választás.

Hajdu-Böszörmény, (Érkezett reggel tíz órakor.) A választást reggel 8 órakor elrendelték. A választási elnök a szabadelvűpárt részéről *György Endre*, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt részéről *Szinay Gyula* jelentettek be jelöltekül.

A sorshuzás eredményeképpen a szavazást *György* szabadelvűpárti hívei kezdik. A párt erősen tömörül.

Hajdu-Böszörmény, (Érkezett délelőtt 12 órakor.) A szabadelvűpárt lelkesen kitart *György Endre* mellett. — Eddig ötszázán szavaztak le, valamennyien *György* Endrére.

Megválasztása kétségen felül áll. *Szinay* hívei kapkodnak, míg a *György* Endre választói a legnagyobb rendben és nyugalommal néznek a biztos győzelem elé.

Mérkőzés Nánáson.

H-Nánás, október 28. Érkezett déli 1 órakor. A szavazás javában foly. A dorogi szabadelvű pártiak kezdtek, akiknek még 25 szavazatra van kilátásuk. Gróf *Dégenfeld Pálra* számítás szerint szavaz *H-Dorogról* 780, *Hadházzról* 172, *Sámszomból* 110, *Téglásról* 62, *Nánásról* 110 választó. *Oláh József Dorogról* 60, *Hadházzról* 310, *Nánásról* 860, *Téglásról* 8, *Sámszomból* 45 szavazatra számíthat. A küzdelem redkívül heves. A szavazás két bizottság előtt foly.

Egyhangu választások.

Budapest, október 28. (Érk. délután 2 órakor) Ide érkezett jelentések szerint eddig megválasztottak a következő

szabadelvűök:

Szilágy-Somlón: *Bánffy Dezső* miniszterelnök.

Lugoson: *Szende Béla.*

Késmárkon: *Veszter Imre.*

Munkácson: *Nedeczey János.*

Nagy-Somkúton: gr. *Teleki Géza.*

Szilágy-Csehiben: *Neményi Ambrus.*

Ujvidéken: *Rohonyi Gyula.*

Gólniczbányán: gr. *Csáky Lajos.*

Szucsánban: *Lehoczky Vilmos.*

Zólyomban: *Zsilinszky Mihály.*

Nagy-Enyeden: *Török Bálint.*

Pozsony I. kerület: *Szilágyi Dezső.*

Bpest IV. kerület: br. *Podmaniczky*

Frigyes.

Hátszegén: *Mara László.*

Felső-Eőrön: *Radó Kálmán.*

Nagy-Tapokszányban: *Sulyovszky*

Dezső.

Elesden: *Telegdy József.*

Nyitrán: dr. *Janics Imre.*

Bethlen: *Fejérváry Károly.*

Gyalun: gr. *Eszterházy Kálmán.*

Radnán: *Beles János.*

Jószáshely: *Orsutay Gyula.*

Kis-Küküllő alsó v. kerület: *Apáthy*

Péter.

Kaposvár: *Körös László* államtitkár.

Ujbányán: *Ruffy Pál.*

Déván: *Barcsy Kálmán.*

Százvároson: br. *Nopcsa intendans.*

Vajdu Hunyadon: *Pogány Károly.*

Megválasztottak továbbá:

Liptó-Szent-Miklóson: *Matuska Péter* nemzeti p.

Marczali: *Gróf Somsich Andor* nemzeti p.

Szent Annán: *Vittman János* nemzeti párt.

Pakson: *Szluha István* független.

Bánfi-Hunyadon: *Barcsay Domokos* pártonkívüli.

Ujabb táviratok.

Budapest, október 28. (Érkezett délután 3 órakor.) *M.-Szalkán Konkoly Thege Sándor*, *Karánsebesen Vulya Péter*, *Alvinczen Szöcs Pál* hírlapíró, *Maros-Ludasson* br. *Bethlen Balázs*, *Nagy-Idán Semsey László*, *Nagy-Szebenben* az I. kerületben *Metzl Oszkár*, II. kerületben *Schreiber Frigyes*, *Halmiban Szentpály Jenő*, *Szt.-Gothárdon Széll Kálmán*, *Török-Becsén Rohoney Gyula*, *Zsombolyán Babics József*, *Béga-Szt. Györgyön Papp Géza*, *Maros-Vásárhely felső kerület Lukács Béla*, *Mezőségen Dósa Elek*, *Oraviczán Gränzenstein államtitkár*, *Nagy Iklódon* gr. *Vass Béla*, *Balavásáron Kabos Ferencz*, *Sz. Ujváron Molnár Antal*, *Győrben* gr. *Bathányi Lajos*, *Péérben Léway Lajos* mind egyhangulag szabadelvű képviselőkké megválasztottak. Kossuthpártiak: *Nagy-Igmádon Kossuth Ferencz.*

Fanatizált néppárt.

Szombathely, okt. 28. A kath. papok a csöcseléket dorongokkal fegyverezték fel a kormánypártiak ellen. A küzdelem óriási. Hasonlóképpen *Szent-Péterfán* és *Monyoró-Kereken* *Hontó plébános* fanatizálja, bujtogatja a népet, mely eddig iszonyu rombolást vitt végbe. — *Tamás Jenő* malom-tulajdonost agyonütik, — ha revolverével el nem ijeszti a támadókat. Csakis így menekülhetett meg. — *Greisinger tanár* fejét a néppártiak bezúzták. A szabadelvű pártiakat nem ereszti szavazásra. Az izgatottság a papok és néppártiak ellen óriási.

Polónyi megválasztva.

H.-Szoboszló. *Fogthűy János* Kossuth-párti 335, *Polónyi 776* szavazatot kapott. Délután fél kettőkor *Fogthűy* visszalépett s így *Polónyi 441* szótöbbséggel nyert.

A fokosok fénykorában.

— Választási apróságok. —

Aktuális ötlet jut eszünkbe.

Egy országgyűlési képviselő hallja a mint fiaeskája magolja a fizikai leczkékjét: A fiu: (magolva)...A testek első fizikai tulajdonsága, hogy minden testnek van bizonyos kerülete.

A képviselő: Hazudik az a fizika, édes fiam. Apád is test, még sincs „bizonyos kerülete.”

*

Hát bizony kevesen vagyunk mostanában, akiknek bizonyos kerületünk volna.

Nem csoda hát, ha a lapok, a maguk, legnagyobbbrészt még személyben ismeretlen, de elveikben tántoríthatlan jelöltjeik érdekében, befujtak már azokba a rozsdás trombitákba, amelyek a legutóbbi képviselőválasztás óta berozsdásodtak.

A nyájas olvasóknak meg kell barátkozni a gondolattal, hogy mátol kezdve csupa ilyen vezérczikket olvashat:

Hétfőn: *Leng a zászló!*

Kedden: *Tette fel!*

Szerdán: *Itt az idő most vagy soha.*

Csütörtökön: *Ki az igaz?*

Pénteken: *A miénk.*

Szombaton: *Ne hagyd magad.*

Vasárnap: *Győztünk és lapunk előfizető.*

*

A jelölt ur köruton.

Szörnyű sok a dolga, ma itt, holna p máshol,
Kis feleségétől elrejt a távol;
S a menyecske nem sir, sőt azt sugja titkon:
De jó, hogy — nincs itthon!

A képviselő egy nagyobb kirándulásra vezeti háromszáz kékmándis választóját s a kirádlás után valamennyinek elküldi a kabinet-alaku arcképét néhány dadikáló sorral. A mandlisok nézegetik, a figyelmes megemlékezést, forgatják ide-oda a képecskét végre összesugnak:

— Hej komék, azok az angyalkák mégis csak szebbek, amelyek a kékhasu bankókon vannak, mint a képviselő urunk ábrázolja . . .

Színház.

(P.) Tegnap a klasszikus muzsának volt színházunkban ünnepe „Hamlet” kerülvén színre olyan jó előadásban, a milyen a vidéki színpadokon ritkaság. Ez örök életű tragoedia, mint általában a shakespearei darabok mind, a legkitűnőbb erőket is nagyon megpróbálgják, amolyan közepes erők pedig élvezhetlen komédiát csinálnak belőle.

A vidéken kevés interpretálója van a shakespearei tragédiák hőseinek olyan, a kiről ellehet mondani, hogy feladatát helyesen oldotta meg. A legtöbb azt hiszi, hogy ha falrengető páthósszal beszél, vagy fellegbontó kiáltással tör ki már akkor eleget tett feladatának. Másoknál meg a verslábak skandálása a boszantásig észrevehető, és pedig ebben a hibában nemes színészek is szenvednek. A legtöbbnél meg hadarás miatt nem lehet érteni, hogy mit beszél. Ebbe a hibába aztán már olyan nagy művész is belesik mint például E. Kovács Gyula, a kire az akkori direktora azt jegyezte meg: „kár olyan nagyon megtanulni azt a szerepet.”

Komjáthy János (Hamlet) dicséretes kivétel. Játékának természetes jellegét megtartja végig. Órizkedik pathetikus lenni. Minden mozdulata, minden szava, gondos tanulmányt árul el. Keresztül látjuk atyja megbosszulására kidolgozott tervét; látjuk mint ölti fel a tettetés álarcát, tisztában vagyunk vele, hogy mit mond és mit tesz e tervének kifolyásaként és mit mond és mit tesz a világosan látó lélek sugallatából. És ez nem kis érdem. Mert látunk művészeket e szerepben, a kiknél gondolkozunk kell a felett, hogy vajon a Dán királyfi tettetési-é azt az őrltséget, vagy valóban megzavarodott elméjében?

Tudjuk, hogy mikor anyjának szemére lobbantja bünrészességét, itt már kiesik tettetés szerepéből s hogy ebbeli hibáját a szellem megjelenése üti helyre s a nő gyanuját a fiúnak atyja szelleméhez intézett szavai altatják ismét el, mely szavakat a nő — miután ő a szellemet nem látja — egy beteges agy viziójának gondolja.

Szóval Komjáthy alakításából egy magas fokon álló művészet sugárzik felénk, melynek világánál tisztán látjuk a hallhatatlan író intencióját.

A kihívásoknak, tpsnak minden jelenése után alig akart vége szakadni — a gratulációknak pedig felvonás közköben, e miatt aztán az előadás jó hosszúra nyult.

Molnár R. (Ophelia) igen szépen alakított s különösen az őrlési jelenetben nagy hatást ért el, melyet mély érzéssel és komoly tanulmányval játszott meg.

F. Csígházy Etel (Gertrud) szintén jó alakítást mutatott be.

Szilágyi V. (Claudius) nem találta bele magát kellőképpen a szerepébe. Igaz hogy ez csak passzív szerep, de itt-ott az indulatok, a lelki harc még is kitérnek és a bűnös király semmi esetre sem le-

het olyan nyugodt, a mint ő azt alakította.

Benedek, (Horatió) Follinus és Sziklai (sírások), Békéssy (szellem) ugy a többi szereplők is jól töltötték be feladatukat s az összjáték teljes mértékben kiérdemelte azt a dicséretet, melyet a sok taps és kihívás fejezett ki.

* **Őt énekesnő egy operetében.** Kétségekívül érdekes esteje lesz a debreczeni színháznak a jövő hét folyamán Sullivan rég nem játszott „Mikádó”-jának előadása. Az est érdekességét azonban nem egyedül maga a kitűnő zenéjű operette-reprise képezi, hanem egy másik körülmény is ezzel karöltve. Ez estén ugyanis nem kevesebb, mint *öt énekesnőben lesz alkalmunk gyönyörködni.* Mankiput, a mely szerepet nálunk eddig a tenorista játszotta, Ruzsinszky Ilona fogja énekelni. Jum-Jumot Kapossy Józsa kapta, a három kis leányt pedig Kállay Lujza, Szende Anna és Szabó Irma játsszák. A mikádóban Follinus Aurél egyik legjobb alakítását mutatja be, az ő kellemes és mindig diszkrét mókáival fűszerezve. A minisztert Sziklay játsza. Szóval már maga az egész szereposztás garanciát nyújt arra, hogy élvezetes estét reméljünk.

* **Szilágyi Vilmos és Magja színház-nál.** A debreczeni színtársulat egyik intelligens tagját, Szilágyi Vilmost, mint biztos forrásból értesülünk — meghívta a Magyar színházhoz Szilágyi Vilmos rövid itt tartózkodása alatt már meggyőzte a debreczeni közönségét tehetségéről szorgalmáról, teljesen bizonyos tehát, hogy a főváros közönségének is rövid idő alatt kedvencevé válik.

Rudolf trónörökös verse.

A kispesti Rudolf fogadalmi templom javára kiadandó emlék-album érdekes cikkelyt kapott dr. Rimély Károly beszercebányai püspöktől, Rudolf trónörökös, Gizella és Klotild királyi hercegnők egykori magyar nyelv- és irodalomtanárától. A följegyzések között, a melyeket Rimély volt tanítványáról, Rudolf trónörököséről az emlékalbum számára megírt versek is vannak, a melyeket Rudolf trónörökös mint stlygyakorlatokat írt volt. 1873-ban a király trónraléptének huszonöt éves évfordulóján Rudolf trónörökös is jelen volt az ünnepélyen, mint született ezredes, az ezredparancsnokok élén. Az ünnepélyről Rudolf főherceg következő magyar verset írta:

A király ünnepe.

Leesendesült a nagy biralmi város,
Zajos köréből elvonult a nép,
Vivmányait, esodáit, fejleményit
Kitárta már az ész, a mű, a gép.

Tudós s művészsereg jött megfigyelni
A nagy világ újabb iparfokát,
Kelet, nyugot királyi versenyeztek
Hazánkknak üdvözölni főurat.

Letűnt e fény is, elvonult sugára . . .
Nyomán lebeg magasztos érzület.
Király a nagy szívének, szellemének
Adózni jó a nép, a tisztelet.

Hogy is né, századévnegyedje már, hogy
Uralg a két hazán az ős jogar,
S király a üdveért az ég urához
Emelkedik fel annyi honfikar.

Huszonöt éven át kiállta koble
A balszerencse támadásait,
S midőn sajonga lelke, orvosolta
A szenvedők kínos fohászait.

S fokozva lőn meleg szívének üdve,
Ha napjainkra felderült az ég,

Az ő kegyelme művelé, ha népe
A végzet ostromit legyőzte még.

Ezért, ezért siet ma lelkesülten
Feledve but, feledve pártviszályt,
Feledve multja elvonult boruit,
E nép, hogy üdvözölje a királyt.

S övezve őt az ünnep fénykörében,
Szives fogadtatást talál kegyén,
Mivel jogos, dicső királyi széke
Szilárdan áll s uralg a nép szíven!

CSARNOK.

A vőlegény kalandja.

(Angolból.)

— Irta: Hall Albert. —

Már pittymallott, midőn utitáskámmal kezemben, a „Sziklához” címzett vendéglő felé irányítottam lépteimet a pályaudvarból.

Nősülni akartam. A férfi életében komoly fordulópont a házasság és ez a tény egészen betöltötte gondolataimat. Boldog, izgatott és ideges voltam. Menyasszonyomat imádtam és gyöngéd szeretettel osüggtem édes anyámon — azonban egyik sem árult el valami kölcsönös vonzódást az első ismeretség alkalmával. Édes anyám ugy emlegette az esküvőmet, mintha temetéséről lett volna szó, ez pedig nem valami épületes dolog.

Jövendőbelim az elhunyt F. tábornok egyetlen leánya volt és mivel hogy a tábornokné alig két éve volt özvegy, azt óhajtottam, hogy az esküvőt teljes esőndben tart-suk meg és menyasszonyomnak ez ellen nem volt semmi kifogása.

Elhatároztuk, hogy mindjárt az esküvő után a kontinensre utazunk és esküvőnket csak elutazásunk után hirdetjük a lapokban.

Anyósom, arra a gondolatra, hogy leányától meg kell válnia, vigasztalhatatlan volt és elhunyt férjét még mindig a zsebkendője fekete szegélyei mögött gyászolta.

Esküvőmre egészen egyedül keltam utra. Anyám, midőn bucsut vett tőlem, így szólt: „Remélem, hogy sohsem bánod meg e lépést, szegény fiam!” Szóval az egész dolog nagyon kényelmetlenül hatott reám, és azt szerettem volna, hogy minél hamarabb tölsem rajta.

Emmám édes anyja egy villában lakott a Themse partján. — Menyegzőnk másnapra volt kitűzve, s én kénytelen voltam utközben meghálni valahol. A „Sziklához” címzett vendéglő sokatigérőnek látszott és gyalog szándékoztam odáig menni, mert ugy gondoltam, hogy a séta föllüdti tagjaimat. — Tényleg jobban éreztem magamat és örvendtem a szép vidéknek, midőn egyszerre egy férfi furcsa viselkedése kötötte le figyelmemet.

Kiürítette zsebjeinek összes tartalmát. Levelek, kártyák, papírok egymást követték, minekutánna tulajdonosuk apró darabokra tépte. A folyó magával vitte a papírszeleteket. Ezeket követte zsebkendője, azután pénztárczája, a melyből azonban kiszedte előbb a pénzt és vissza dugta a zsebébe.

— Mégsem akar öngyilkos lenni gondoltam magamban.

Elővette zsebkését s a kalapja belsejéből egy szalagot oldott le, melyet apró darabokra vágott, azután összeszorított öklét fenyegetőleg emelte a magasba, kapta utitáskáját és sietős léptekkel távozott.

— Nincs helyén az esze szóltam magamban, a hogy tovább mentem. Midőn az előtt a hely előtt elhaladtam, a hol az imént állott, megállottam és a folyóra néztem. Lenn

a víz papirszeletekkel volt teli, melyek tova usztak az árral; csupán egy viztkártya akadt meg a fűben, a part mélyedésében. Felkap-tam és elolvastam

Cheops P. Mizzle.

Furesa név, gondoltam magamban. Ta-lán meg akarja változtatni a nevét; én leg-alább megtenném. És zsebre dugtam a kártyát, azzal, hogy örömet szerezzek vele Em-mának, a szállóba mentem. De nagy rémü-letemre, az első, a kibe beleütöttem, régi ös-merősöm: Plauder ur volt.

Mindenki tudja, hogy olyan helyek is vannak, ahol egyáltalában nem lehet vizet kapni; de azért van egy bizonyos kis gép, mely folytonos furással a legkeményebb szik-lán is áthatol, míg vízhez nem jut. Plauder ur minduntalan a gépre emlékeztet. Voltak emberek, kik a rendes szivattyunak ellentállva, minden reménnyel felhagytak, midőn ez nekik állt a furóval.

Ha Plauder rájön, hogy a szállóban voltam, mindenütt üldözne és addig ostromolna kérdéseivel, míg mindent elmondanék neki, nem csak azt, hogy másnap esküvőmet akar-tam tartani, hanem azt is, hogy mit cselekedtem ezzel meg azzal és mit gondol-tam e felől meg a felől, mindent a mit csak tudtam. A ki ismeri hazám ujságainak szo-kásait, hogy minden menyegzőt minden kö-rülményekkel és a lehető információkkal köz-ölni szoktak, és megtudja, hogy Plauder ur ópen olyan híres hirlapíró, mint a minő re-ttegett interviewoló, elképzelheti miért voltam azon, hogy éppen ma ne találkozzam vele. Hajnalban akartam felkelni és szobámban megreggelizni. Szóval meg kellett ugranom Plauder elől.

Mélyen szememre buztam a kalapomat, egy oldalajtón surrantam be a házba, egy pinczér fogadott, a büszke szálló-vezetőhöz vezetett, a ki különös pillantást vetett reám és és tollat és könyvet tett elébem. Jaj, a vendégkönyv, erre nem is gondoltam! Végem van! Plauder bizonyára elolvassa az ujonnan érkezettek neveit és rögtön a szobámba ront.

Egy nagyszerű eszme kísértett. Nem is-mert senki. Lehet, hogy ide sohasem térek többé vissza. Idegőn nevet szándékoztam be-irni és Plaudert tévuttra vezetni. Egy gonosz szellem sughatta ezt fülembre, mert hirtelen eszembe jutott ez a név, melyet a talált kártyán olvastam és ugyan abban a pillanatban ott állott már az idegenek könyvében:

Cheops P. Mizzle.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvény-társaság” közlése. 1896. október hó 28-án.

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.25	121.75
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2 %.	—	122.—	123.—
„ koronajárdék 4%.	—	99.—	99.50
„ regále vált. köt. 4 1/2 %.	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	121.75	122.25
Egységes államkötvény 4 1/2 %.	—	101.10	101.60
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	137.—	138.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	405.25	405.75
Osztrák hitelbank részvény	—	368.75	369.—
Magyaripar-és keresk. bank. r.	—	104.—	104.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	—	121.50	122.50
„ 3-os	—	103.50	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	116.25	117.25
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	10.25	10.75
Osztrák	—	18.—	18.40
Olasz	—	11.75	12.20

Bazilika sorsjegy	—	—	7.—	7.30
Jó-sziv	—	—	3.40	3.70

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.66	5.72
20 markás arany	—	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	—	9.52	9.56
1 Sovereigns	—	—	11.98	12.02

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, október 27.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a ke-reslet gyenge volt. Elkelt csendes irányzat mellett 25.000 mm. változatlan áron.

Egyéb gabonaneműekben kevés volt a forgalom változatlan árák mellett.

Eladatott:

Buza. Tiszav.	2600 mm.	80.2 kg.	8.10	8.00
„	400 mm.	80.5 kg.	8.05	8.00
„	800 mm.	80.5 kg.	8.05	8.00
Zab	8.-	8.-	8.-	8.-
Zab	5.67	6.05	—	—

Határidő-üzlet.

Az irányzat lanyhavolt sazárok engedtek. Hivatalos felmondások 5000 mm. buza 4500 mm. rozs és 100 mm. szilvaiz október 31-iki átvételre.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

		frt
Buza szept.-októberre	1896	7.50—60.
„ máj.-juniusra	1896	7.88—7.91
Rozs tavaszra	1896	6.80—6.81
„ szept.-okt.-ra	1896	6.90—7.—
Tengeri máj.-jun.-ra	1897	4.21—23.—
„ szept.-re	1896	—.—
Zab máj.-jun.	1896	5.94—5.96
„ szept.-okt.	1896	5.70—5.75
Repeze aug.-szept.	1896	—.—

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

		frt
Buza 1896. őszre		7.84—7.85
Rozs 1896		6.76—6.86
Tengeri 1896 aug.-szept.-re		5.90—31.
Zab 1896		3.19—4.20
Repeze 1896		11.20—11.25

Sertés piac z.

Kőbánya, október 27.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig., Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fialtal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 54 1/2 krtól 56 krig. Fialtal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 54 krtól 55 krig. Fialtal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. **II. Magyar szedett:** Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 52 krtól 53 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyu) 43 krtól 44 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám 1896. évi október hó 25-ik napján volt készletben 6569 darab. 1896. évi október hó 25-ik napján felhajtott 102 darab, 1896. október hó 26-ik napján elszállított 443 db. 1896. okt. hó 27-ik napjára maradt készletben 6228 db. — A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 33. Bérlet 24. sz.

Szerdán, 1896. október 28-án,

A cigánybáró.

Operette 3 felvonásban Szövegét Jókai el-beszélése után írta: Schnitzer Ignác, fordí-tották: Gerő K. és Radó A. Zenéjét szerző Strauss János.

Holnap csütörtökön 1896. október 29-én,

Nebántsvirág.

Operette 4 felvonásban, írták: Meilhac és Millaud, zenéjét szerző: Hervé.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

		6. P.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	8 40
Budapest-Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest-Nagyvárad felé	este	10 31
P.-Ladány-Nagyvárad-felé*)	d. u.	3 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 15
Szatmár-M.-Sziget felé	d. u.	4 07
Szatmár-M.-Sziget felé	este	8 —
Szatmár-M.-Sziget felé	éjjel	3 05
Csak Szatmárig	reg.	5 30
Miskolcz-Kassa felé	reg.	8 25
Miskolcz-Kassa felé	este	8 10
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 02
H.-Böszörmény-Büd.	m. áll. v.-tól	reg.
Sz.-Mihály-felé	vásártérről	reg.
	m. áll. v.-tól	d. u.
	vásártérről	d. u.
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	reg.	4 42
„ (vásártérről)	reg.	5 —
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u.	4 12
„ (vásártérről)	d. u.	4 24
Derecske-Nagy-Léta felé	reg.	8 35
Derecske-Nagy-Léta felé	d. u.	4 17

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Debreczenbe érkezik:

Kassa-Miskolcz felől	este	7 50
B.-Szt.-Mihály	vásártérről	reg.
H.-Böszörmény felől	m. áll. v.-hoz	reg.
	vásártérről	este
F.-Abony felől (vásártérről)	m. áll. v.-hoz	este
F.-Abony	d. u.	5 23
Ohat-Kócs-Polgár felől (vásártérről)	d. u.	5 32
Ohat-Kócs-Polgár	reg.	7 50
Derecske-Nagy-Léta felől	m. á. v.-hoz	reg.
Derecske-Nagy-Léta felől	reg.	7 25
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u.	8 18

Debreczenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	d. u.	3 47
Budapest-Nagyvárad felől	gy.-v.	este
Budapest-Nagyvárad felől	éjjel	2 40
Nagyvárad P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 13
M.-Sziget-Szatmár felől	reg.	7 50
M.-Sziget-Szatmár felől	d. u.	12 16
M.-Sziget-Szatmár felől	este	10 16
Csak Szatmárról	este	6 58
Kassa-Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 21

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 38 p.-kor induló szv.	este	8 10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló szv.	reg.	5 45

Budapestről Debreczenbe

indul:

A délután 3. ó. 47 p.-kor érk. szv.	reg.	9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv.	d. u.	2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	9 15
P.-Ladányig gyv. átszállással	este	9 15

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Akos.

Nyilttér. *)

A „Nemzetközi Haladás” cz mű budapesti kulturfolyóirat szerkesztősége és kiadóhivatala nevében tudatom a „Haladás” meglepően nagyszámú előjegyzői s meg-lepőbben kisszámú előfizetőivel, hogy lapunk őszelőre tervezett első és mutatványzáma: részben az előjegyzők és fizetők eme for-dított aránya, a nagy, de főleg a deb-reczeni közönség anyagi passivitása miatt, melylyel, az évi vállalatba fektetett készpénz-alappal szemben csak jegyzésekben nyujt fizetések helyett, vajmi gyöngé s kétes ga-rancziát; emlékeztetve régi „Haladás”-om rövid életére, melynek rövididevetője és vé-getvetője egyedül az volt, hogy 378. név-leges előfizető közül csak 86 lett a lapnak tényleg fizetője; részben és legnagyobb részben azonban a hetek óta zajló s le-még ma nem zajló dühödt virágcsata,

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

illetve arcképcsata miatt; melyet szemé-lyem kenyéririgy s még inkább Szépeim szépségirigy rágalmozói; s egy mind-ezeknél rágalmozóbb könyvkereskedő s egy még a könyvkereskedőnél is rágal-mozóbb tartalékos hadnagy és egyuttal rőfőskereskedő! a helyi társadalom e 2. erkölcsi, szellemi gyászvitéze és szegény-legénye támasztott; aljaslelkű hazug hirtelével — melyeknek fültanni: részben magam, részben a debreczeni intelligencia, szükség esetén sorra megnevezett hölgy- és férfitagjai, főleg ama kereskedésekben vá-sárló szép asszonyai és szép lányos mamái voltak! — debreczeni „Százszorszépeim“ apái, anyái családját mozgósítva hadba — páratlan arczatlansággal! — ellenem:

— csak az öszutó utólján, vagy a télelő elején fog, azonban erkölcsi, irói s társadalmi nevem a kezesség, hogy ekkor tényleg meg fog s hogy a szóbeli ígéret s az írásbeli program minden pontjának megfelelőleg fog megjelenni!

A konkolyvetés, melylyel a fentjelzett — nevékön azonban a végsőig... a vég-kényszerítésig!... nem nevezett! — urak és hölgyek kik közül a városszerte „Rőfős Herczeg“ czímen ismert tartalékos hadnagy urat személyes bosszuvágy vezette, melynek alapját az képezte, hogy...

... a kávéházak pergőnyelvű Junojában, a göndörfürtű Elza cassier-nőben („Fürtje göndör, szeme fényes, Lelke nagyon közönséges!“) nem talált elég ille-tékes patronát arra, hogy e czélra rendelt vadonatúj egyenruhás képét: vágyainak Mekkájába: a „Magyar Szépek Arozkép-osarnoká“-ba eljuttassa... a többi utak pedig, mik Rómába, mik Mekkába vigyenek, mind járhatlanok voltak előtte s járhatlanok voltak részére!... a szépségvihar, az asszony-rebellio magvát elhintették, abban állt, hogy ia-pom művészi gonddal, tapintattal, becsvágygyal szeretettel; anyagi és szellemi, pénz- és idő-beli áldozatokkal gyűjtött, év végére al-bummá köthető — 36 db. 100 □ cm.-nyi fényképlapból, 25 alakos csoportképekből álló! nagy műmellékletét: a revolver jour-nalística, a vásári pénzhajhászat és hatás-vadászat vádjával köpdösték; reclaimsarnok-nak, asszonypiacznak, romlandó áruk vég-eladásának, a „szép“ hír és a jó név (elismerték, hogy a szerkesztő-kiadó neve által biztosított jó név) „Monte Carló“-jának keresztelték; hol hervadtírű, hervadt-szívű, hervadtszínű „Senki Virágai“ — jó pénzen! — jó helyet, jó nevet s nem lehet-etlen, hogy — jó férjet vehetnek s hol a „taksákat“ tizesekről százasokra fölverik... a szerelem tiltott virágának, titkos virágának sáfar hölgyei!

Én tehát, e szennyalakok szennykeszező munkájával szemben, egyszersmindenkorra kijelentem:

1. hogy belépéskor vámot, a „Szépek Csarnoká“-ban, „Haladásé“-nál sem elő-, sem utófizetést, sem honorarium czimén, nem vesznek;

2. hogy — bár az illusztrált magyar lapokban is bemutatott Makart „Diana Vadászata“, hol a bécsi „Ring“ hercegi szüzei, a bécsi külváros- névtelen estikéi-vel, testvéri szépségben ölelkeznek; s a nem-rég Debreczenben is eljatszott „Rafael“ Stellája megoktathatta volna az én sze-rettet — kedves, de ósdi és konok, de „Alpári“ leikétől lelkezett, hanghúságtól foszító debreczeni közönségemet, hogy — az igaz, a hivatott, a legfőbb „szépségbíró“: a művész és a költő nem ismer, a szép birodalmában, társadalmi és erkölcsi rangkülön-b séget, fokozatot: ismerve közönségünk gyűszűnyi látkörét: — származását ugyan nem, erkölcsi bizonyítványt azon-ban szoktam kérni, a „hölgyemghívók“ szétküldésekor, a közönség kezéből ré-szükre...

Kérem azonban: mi az alapja egy-oldalú puritánságunknak a jó hirnév terén; — mért nem kívánják, hogy ugyanugy járjak el férfiszépségeim gardájával is?

A megyebeli Olvasóközönségnek pedig tisztelettel tudomására hozom, hogy a „Nemzetközi Haladás“ Központi iro-dóját Budapestben, VII. k., Damjanich-u. 51. sz. a., II. e. 16. a.; Hajdumegyeyi képviselőiséget pedig Debreczenben, Kis-Várad-u., 2111. sz. a., november 15.-vel megnyitom; s az előbbi, három bel-munkatárs segédkezésénél, saját magam, az utóbbi pedig Kovácsy Kálmán bel-munkatársunk veszi át, ki úgy a kiadó-hivatalt, mint a szerkesztőiséget, Hajdume-gyére nézve, teljesen önállólal s teljes fele-lősséggel képviseli.

Debreczen, 1896. október

Simli Mariska,
A „Nemzetközi Haladás“
főszerkesztője és kiadója.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
Kapható ásványvíz-kezelőkben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

853-25-22

8660. tkv.
1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szép Sámuel végrehajthatónak Csuka János végrehajtást szenvedő elleni 220 frt tőke-követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a derecskei kir. járásbíró) területén lévő, B. Sárádon fekvő, a b. sáránci 99. számú tjkben A I. 433, 589, 666, 1357, 2618, 3019, 3078. hrsz. a. foglalt ingatlanra a 337. sztan, továbbá az ugyanazon sz. tjkben A I. 3311. hra felvett ingatlanokra 6. szban, továbbá a b. sáránci 100 sz. tkvbe A I. 1075, 1945, 3020 hra foglalt ingatlanokra 174 sztan, továbbá az ugyanazon sz. tjkbe A + 286 hra foglalt ingatlanra 34 sztan, továbbá a b. sáránci 671 sz. tjkben A + 90 hra fel-vett ingatlanra az árverést 160 frtban ezen-el megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingat-lanok az 1896. évi november hó 9. napján délelőtti 9 órakor B. Sáránc község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni foganak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok bécsárának 10%-át, vagyis 33 forint 70 krt, 17 frt 40 krt, 3 frt 40 krt, illetve 16 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bána-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezé-réről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1896. évi szept. hó 19. napján. A debreczeni kir. tvszék, mint tkvi. hatóság.

Rottler
kir. trvszéki bíró.

952-1-1

Ujdonságok

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Szines selymekben,

Legujabb diszekben, 869 0-53

mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek raktárra.

Szabó Lajos fiai,

Debreczen, Rózsater.

Női felöltő
raktár.

Női kalap
raktár.

Emerich Arnoldné.

Bátorkodom a n. é. női közönség szíves tudomására hozni, hogy

az őszi és téli idényre

a legujabb divatu

női confectiók

és

női kalapokban

igen dus választék van raktáron és ama kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat

bámulatos olesó árban

árusítom el.

Tisztelettel

Emerich Arnoldné

938-3-3

Kossuth-utoza, városháza épület.

Arany érem!

Arany érem!

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegék részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, el-nyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész. továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használják.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán talál-ható gyógyfüvek- és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtaknak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti meltea.

Egy nagy esomag 40 kr., egy kis esomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel hasz-nálják a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában (Tisza-palota). 926-20-5